

Aan de voorzitter, griffier en leden van de
Vaste Kamercommissie voor SZW
Tweede Kamer der Staten Generaal
cie.szw@tweedekamer.nl

11 februari 2022

Betreft: Hoofdlijnendebat (17 februari)

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Graag delen wij als Stichting Zwerfjongeren Nederland onze input voor het hoofdlijnendebat en het debat over de Participatiewet.

We zijn verheugd dat, gezien het coalitieakkoord, er een nieuwe wind lijkt te gaan waaien als het gaat om tegengaan van dak- en thuisloosheid. Gelukkig wordt meer en meer begrepen dat bestaanszekerheid en preventie voorop hoort te staan, en dat de overheid daar een grote rol in te spelen heeft. En dat jongeren met een zorgverleden en/of in een gemarginaliseerde situatie specifiek aandacht behoeven, omdat dezelfde overheid juist voor deze groep in het verleden extra hordes heeft opgeworpen.

Dus we zijn er nog lang niet.

Voor het hoofdlijnendebat hebben wij één centrale oproep: ga werken vanuit vertrouwen. Houdt alle bestaande wetten en regels tegen dit licht en verlos jongeren van alle (wellicht goedbedoelde) prikkels en dwang. Zet in plaats daarvan de jongeren zelf centraal, luister naar hen, ga naast hen staan. En weet dat zij al heel duidelijk zijn over wat er in ieder geval nodig is: bestaanszekerheid. Voldoende inkomen en een betaalbare, fatsoenlijke woonplek.

Om dit verder te concretiseren verzoeken wij het volgende:

- Schaf het minimumjeugdloon af voor de leeftijd vanaf 18 jaar (als jongeren voor de wet volwassen zijn). En verhoog het minimumloon over de gehele breedte.
- Schaf de jongerennorm in de bijstand af. Het is van de zotte dat je voor de wet als volwassen gezien wordt (inclusief de verplichte zorgverzekering), maar dat je toch

afhankelijk gemaakt wordt van je ouders. Het idee dat gemeenten dan wel het maatwerk kunnen leveren om bij te plussen blijkt niet te werken: een generieke maatregel is beter en uiteindelijk goedkoper.

- Stop permanent met de vier weken zoektermijn voordat jongeren bijstand kunnen ontvangen. Als één van de coronamaatregelen was dit al tijdelijk geregeld, nu is het zaak dit alsnog permanent te maken.
- Regel een overgangsregeling voor gemeenten voor de kostendelersnorm. We zijn blij met de afschaffing van de kostendelersnorm per 1/1/2023. Regel nog voor dit (voor)jaar een overbruggingsregeling voor gemeenten om nu al aan de slag te kunnen gaan met het niet toepassen van de kostendelersnorm.
- Zorg dat de participatiewet niet langer een obstakel is om te werken vanuit vertrouwen. Zorg dat gemeenten de (juridische) ruimte krijgen om alles te doen wat een jongere nodig heeft. Van voldoende bijstand tot de mogelijkheid om bij te verdienen en te sparen voor de jongeren en ruimte te creëren om te werken aan henzelf (zonder school- of werkverplichting, maar met begeleiding) als de situatie daarom vraagt. Met als doel een duurzame basis voor deze jongeren op weg naar perspectief met passende kansen: o.a. een weg (terug) naar de huidige overspannen arbeidsmarkt of naar school om een startkwalificatie te behalen. En voor gemeenten om daarmee ook zelf meer ruimte te krijgen binnen de Participatiewet om aan de slag te kunnen gaan met onorthodoxe aanpakken bij jongvolwassenen en daarvan te leren.

Ook als u vreest dat jongeren met “te makkelijk” geld de verkeerde keuzes maken of geen werk maken van hun toekomst: keer op keer blijkt dat juist de hierboven geschetste aanpak juist leidt tot het gewenste gedrag. Stress is namelijk een slechte raadgever, en het hebben van weinig inkomen of geen goede woonsituatie levert precies dat op: stress.

Wij zijn altijd bereid om verder met u in gesprek te gaan over onze visie en ervaringen van de jongeren zelf met deze thema's. Er ligt een gouden kans om, zeker door het goed op de schop nemen van de participatiewet, grote groepen jongeren uit de problemen te helpen op weg naar een door henzelf vormgegeven toekomst. Niet door een zoveelste pilot, maar door nieuw en generiek beleid.

Mocht u over deze brief nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen met Marleen van der Kolk, m.kolk@zwerfjongeren.nl, Mobiele nummer, 06-30720138.

U alle benodigde wijsheid toewensend, met vriendelijke groet,

Hella Masuger en Marleen van der Kolk,
Stichting Zwerfjongeren Nederland.